

Risikanalys för år 2021**Arbetet med risikanalysen**

Risikanalysen bygger på iakttagelser från tidigare granskningar och genomgång av förbundets dokument (verksamhetsplan, delårsrapport, årsredovisning, internkontrollplan med mera) och protokoll. Därutöver har avstämningar gjorts med den tillförordnade förbundsdirektören.

Bakgrund

Förbundets ändamål är att för sina medlemmar tillhandahålla ambulansflyg. Förbundet ska effektivisera transporter och öka patientsäkerheten och patientnyttan genom att samordna ambulansflygverksamheten. Enligt förbundsordningen ska förbundet bland annat:

- Upphandla och samordna flygambulanstjänst.
- Upphandla, äga och finansiera egna flygplan.
- Samordna beställningar och genomföra flygambulanstjänst genom att tillhandahålla en flygkoordineringscentral.
- Samordna och effektivisera inköp och drift av medicinteknisk utrustning.
- Tillhandahålla sjukvårdspersonal i flygplanen.

Förbundet har ett fullmäktige som utser en styrelse. Styrelsen ska bestå av minst sju ledamöter och sju ersättare. Varje sjukvårdsregion ska vara representerad i styrelsen. På tjänstemannanivå leds verksamheten av en förbundsdirektör. Ett kansli sköter löpande verksamhet och förbundets administration. Från våren 2021 är förbundets kansli placerat i Umeå. Förbundet ska ha beredskapsbaser i Umeå, Stockholm/Arlanda och Göteborg. När förbundet bildades i början av år 2016 var avsikten att flygverksamheten skulle starta under år 2018. Hösten 2016 beslutade styrelsen att flytta fram trafikstarten till år 2020 till följd av att den upphandling av

flygplan som Region Västerbotten hade påbörjat behövde avbrytas. På grund av att även den efterföljande upphandlingen behövde göras om beslutade styrelsen hösten 2018 om att flytta fram trafikstarten till augusti 2021. Tidplanerna för arbetet med att upphandla flygambulanstjänst, bygga upp flygkoordineringscentral, organisation för bemanning av sjuksköterskor i flygplanen med mera flyttades fram för att anpassas till den planerade trafikstarten år 2021. I mars 2021 beslutade styrelsen att trafiken från baserna i Umeå och Stockholm/Arlanda tidigast skulle starta i november 2021 och från basen i Göteborg senast i januari 2022. I sin granskning för år 2020 bedömde revisorerna att det fanns risk att trafikstarten skulle behöva flyttas fram ytterligare. I avsnitten nedan finns korta redogörelser om läget inom de olika processerna i förbundet med att förbereda inför trafikstarten.

Förbundsordningen ska revideras

Under år 2020 framkom att det fanns behov av att revidera förbundsordningen. I november 2020 gav fullmäktige i uppdrag till styrelsen att ta fram ett förslag till reviderad förbundsordning som var mer flexibel och anpassade till nya förutsättningar för förbundet. Förbundsordningen ska beslutas av fullmäktige hos förbundets samtliga medlemmar, vilket är en tidskrävande process. När arbetet med denna riskanalys avslutades i juni 2021 hade medlemmarna inte beslutat om en ny förbundsordning.

Ny förbundsdirektör

I april 2021 ersattes den dåvarande förbundsdirektören av en tillförordnad förbundsdirektör.

Piloterna

Enligt förbundsordningen ska förbundet upphandla flygambulanstjänst. I september 2019 annonserade förbundet upphandlingen av flygambulanstjänsten. Enligt förfrågningsunderlaget skulle drifttillstånd ingå i upphandlingen. I november 2019 beslutade styrelsens arbetsutskott att avbryta upphandlingen. Planen var att ett en ny upphandling, exklusive drifttillstånd, skulle genomföras under våren 2020. Den nya inriktningen innebar att upphandlingen skulle bli avgränsad till en upphandling av piloter.

Olika uppfattningar i styrelsen i beredningsprocessen medförde att arbetet med upphandlingen stannade av. Efter ägarsamråd och en fördjupad beredningsprocess som involverade region- och ekonomidirektörsnätverken beslutade fullmäktige i juni 2020 att upphandlingen av flygambulanstjänsten skulle genomföras exklusive drifttillstånd.

Efter beslut i förbundet i februari 2021 om tilldelning överprövades pilotupphandlingen. I årsredovisningen för år 2020 kan man läsa att överprövningar av tilldelningsbeslutet innebar att upphandlingen av flygbesättningen tidigast skulle kunna avslutas under andra kvartalet 2021. Under sommaren skulle ett 40-tal piloter stegvis påbörja verksamhetsrelaterad utbildning inför driftstarten.

I maj 2021 föreslog förbundsdirektören till styrelsen att förbundet i stället skulle anställa piloter. Orsaken var att överprövningen av pilotupphandlingen riskerade att försena trafikstarten ytterligare. Förbundsdirektören informerade om att rekryteringen behövde genomföras omedelbart för att piloter skulle hinna utbildas i flygsimulator. Förslaget stred mot förbundsordningen som angav att flygambulanstjänst skulle upphandlas. Planen var att fullmäktige i efterhand, vid ett extra sammanträde i augusti 2021, skulle få ta ställning till styrelsens agerande. I början av juni 2021 meddelade förvaltningsdomstolen att upphandlingen av piloter behövde göras om. När vi avslutade arbetet med denna riskanalys i juni 2021 hade vi inte tagit del av styrelsens protokoll från den 27 maj 2021 och 17 juni 2021. Vi saknar därför uppgifter om styrelsens beslut med anledning av förbundsdirektörens förslag.

Flygplanen

Upphandlingen av flygplanen avslutades i augusti 2019. Förbundet tecknade avtal med Pilatus Aircraft Ltd om leverans av sex ambulansinredda flygplan av modellen PC-24 som skulle levereras i april 2021. Mot bakgrund av att trafikstarten flyttades fram tecknade förbundet avtal med flygplanstillverkaren om temporär lagring av flygplanen. Fyra flygplan ska levereras i slutet av augusti 2021 och resterande två i slutet av oktober 2021.

Trafiktillstånd (AOC)

Till följd av byte av förbundsdirektör våren 2021 saknade förbundet under en period med kompetens för att få trafiktillstånd. Arbetet med trafiktillståndet sattes i paus i väntan på rekryteringar av Accountable Manager (AM) och Nominated Persons (NP). Förbundsdirektören har uppgett att rekrytering av AM är genomförd och pågående för NP. Förbundsdirektören bedömer att förbundet kommer att tilldelas trafiktillstånd i november 2021.

Etablering av flygkoordineringscentral

Flygkoordineringscentralen är planerade till lokaler i en ny byggnad vid Norrlands universitetssjukhus i Umeå. Arbetet med flygkoordineringscentralen (FKC) var år 2020 inriktat på planering av ytor och underlag för IT-system. I januari 2021 rekryterades en chef för FKC. Denna skulle arbeta med att rekrytera övrig personal och planera för trafikstarten. I juni 2021 pågick nyrekrytering av chef för FKC. I arbetet med denna riskanalys har förbundsdirektören framfört att arbetet med lokaler, IT-stöd med mera är genomfört i enlighet med planeringen men att det är en utmaning för förbundet att rekrytera nyckelkompetens till flygkoordineringscentralen.

Medicinskteknisk utrustning i flygplanen

Arbetet med de medicinsktekniska produkterna och etablering av en organisation för underhåll och logistik var enligt årsredovisningen för år 2020 genomförd enligt plan. Under år 2020 var den medicinskteknisk utrustningen utlånad till Socialstyrelsen för vård av patienter med covid-19.

Organiseringen av sjuksköterskebemanningen

Enligt förbundsordningen ska förbundet tillhandahålla sjukvårdspersonal i flygplanen. Av förbundsordningen framgår inte hur förbundet ska organisera bemanningen av sjuksköterskorna. År 2020 utredde förbundet om de skulle anställa egna sjuksköterskor eller om dessa skulle köpas in från de regioner där det skulle etableras beredskapsbaser (Västerbotten, Uppsala och Västra Götaland). Utredningen kom fram till att förbundet borde anställa sjuksköterskorna. Förbundet borde enligt utredningen ställa krav på att sjuksköterskorna tjänstgjorde till minst 50 procent i flygplanen och 25 procent kliniskt. Förbundet skulle kunna sälja sjukskötersketjänster till de regioner där förbundet hade för avsikt att etablera beredskapsbaser. I utredningen kan man läsa att det kunde uppstå upphandlingsrättsliga problem om styrelsen i stället valde att köpa sjuksköterskebemanning från regionerna. Regionerna Västerbotten och Västra Götaland ansåg att förbundet i stället skulle köpa sjuksköterskebemanningen från regionerna. Styrelsen

instämde med regionerna. I oktober 2020 beslutade styrelsen att förbundet skulle köpa sjuksköterskebemanning från de tre regionerna.

I februari 2021 fick styrelsen information om att Sveriges kommuner och regioner (SKR) och Sobona hade meddelat att det var tveksamt om kommunallagen och LOU tillät att förbundet köpte sjukskötersketjänster i flygplanen från de tre regionerna. Det var också tveksamt om hälso- och sjukvårdslagen tillät att de tre regionerna sålde sjuksköterskebemanning till förbundet. SKR och Sobona ansåg att det, utifrån juridiska aspekter var lämpligare att förbundet anställde sjuksköterskorna. Med anledning av uppgifterna beslutade styrelsen att kalla till ett extra sammanträde den 4 mars 2021. Av protokollet från styrelsens sammanträden den 4 mars 2021, §34, kan man läsa att förbundsdirektören informerade om ”nya förutsättningar som inkommit” och att ett förslag var framtaget. I protokollet fanns ingen ytterligare information om förändringarna eller om förslaget. Styrelsen gav i uppdrag till förbundsdirektören att till nästa styrelsemöte den 25 mars 2021 ta fram underlag för ny tidplan och om förslagets konsekvenser.

Vid styrelsens sammanträde den 25 mars 2021 meddelade styrelsens ordförande att frågan om sjuksköterskebemanningen behövde utredas ytterligare utifrån synpunkter som förbundet hade fått från Region Västerbotten, Region Uppsala och Västra Götalandsregionen. De tre regionerna ansåg att sjuksköterskebemanningen skulle köpas från de tre regionerna. Den 8 april 2021 konstaterade styrelsen att det var nödvändigt att förbundet så snart som möjligt tecknade avtal med de tre regionerna om bemanningen. Orsaken till att det var bråttom var att styrelsen inte ville försena rekryteringsprocessen. Enligt protokollet medförde tidsbrist att varken förbundets kansli eller beredningsgruppen hade haft möjlighet att bereda den modell som de tre regionerna föreslog. Styrelsen gav i uppdrag till förbundsdirektören att:

- Ta fram ett konkret förslag till bemanningslösning i enlighet med det förslag som regionerna hade lämnat. Förslaget till bemanningslösning skulle förbundsdirektören ta fram i dialog med de tre regionerna.
- Ingå avtal med Region Västerbotten, Region Uppsala och Västra Götalandsregionen för bemanning av sjuksköterskor i flygplanen.

Etableringen av beredskapsbaser

I september 2016 beslutade styrelsen att förbundet skulle hyra hangarer och basfaciliteter och upplåta dessa åt det företag som utförde flygambulanstjänsten. I april 2017 beslutade fullmäktige att förbundet skulle ha beredskapsbaser i:

- Umeå
- Stockholm/Arlanda
- Göteborg

I årsredovisningen för år 2019 kunde man läsa att arbetet med att etablera beredskapsbaser i Umeå och Göteborg löpte på enligt plan. På grund av att en acceptabel lösning inte hade uppnåtts på Arlanda hade förbundet utrett alternativa lösningar som bland annat innebar basering av flygplan och personal på annan närliggande flygplats.

I september 2020 fick styrelsen information om att förbundet hade tecknat avtal med en SAS för beredskapsbas på Arlanda. I december 2020 upptäckte förbundet att avtalet med SAS behövde sägas upp på grund av att säkerhetskrav inte var uppfyllda. Förbundet betalade 3,2 miljoner kronor i förlikning till SAS. I årsredovisningen för år 2020 kan man läsa att förbundet arbetade med en ny temporär lösning på Arlanda. Styrelsen förväntade sig enligt årsredovisningen att avtal om den nya lösningen skulle kunna tecknas under det första kvartalet 2021. I arbetet med denna riskanalys har förbundsdirektören informerat om att förbundet har klart med en temporär lösning för beredskapsbasen på Arlanda.

Enligt planerna skulle basen i Umeå stå färdig inför den trafikstart som var planerad till augusti 2021. I september 2020 fick styrelsen information om att Swedaiva hade meddelat att basen i Umeå inte kunde vara färdig förrän år 2023. Förbundet var därför tvungna att acceptera en temporär lösning i form av en tälthangar. Behovet av sovplatser och andra lokaler för flygplansbesättningarna kommer förbundet att köpa från ett hotell vid Norrlands universitetssjukhus några kilometer från flygplatsen.

I årsredovisningen för år 2020 kan man läsa att det ännu inte fanns någon klar lösning för basen i Göteborg. Styrelsen förväntade sig att de under det första kvartalet 2021 skulle få ett underlag för beslut förom basen i Göteborg. Förbundsdirektören har i arbetet med denna riskanalys bedömt att förbundet i närtid ska kunna teckna avtal om en lösning för basen i Göteborg.

Hantering av uppstartskostnader

I förbundsordningen är det reglerat att koordineringscentral, ordinarie sjuksköterskebemanning i flygplanen, anskaffning och underhåll av medicinsk teknik, hyra för hangarer och basfaciliteter samt administration ska betalas av förbundets medlemmar med hjälp av en fast avgift. Den fasta avgiften beräknas utifrån regionernas yta och antal invånare. Kostnaden för flygtjänsten (kostnader för operativ och teknisk drift samt kapitalkostnader för flygplanen) ska enligt förbundsordningen fördelas utifrån faktiska uppdrag och flygtimmar som förbundets medlemmar beställer.

Hösten 2020 reagerade medlemmar på att fördelningsmodellen skulle innebära höga uppstartskostnader för de regioner som var först med att beställa flygambulanstrafik från förbundet. Frågan om fördelningen av uppstartskostnader debatterades i fullmäktige i november 2020. Av debatten framgick att ledamöterna i fullmäktige var överens om att försöka hitta en lösning. Ett problem var att fördelningsmodellen var reglerad i förbundsordningen och att det var en tidskrävande process att besluta om en ny förbundsordning. Fullmäktige gav styrelsen i uppdrag att ta fram ett förslag till fördelning av uppstartskostnader för år 2021. Styrelsen fick också i uppdrag att ta fram förslag till ny förbundsordning som medlemmarnas fullmäktige kunde ta ställning till.

Den 8 mars 2021 beslutade fullmäktige, efter förslag från styrelsen, om en ny fördelningsmodell för år 2021. I den nya modellen skulle uppstartskostnader definieras och fördelas på samma sätt som den fasta avgiften. Ingen förändring föreslogs för fördelningen av den fasta kostnaden. Den 10 mars 2021 överklagades fullmäktiges beslut i förvaltningsrätten. Den klagande yrkade på att fullmäktiges beslut skulle upphävas. Enligt grunden för yrkandet saknades det lagligt stöd för kommunalförbundet att omfördela rörliga kostnader för flygtimmar till att regionerna i stället skulle betala en högre fast kostnad. I skrivelsen kan man läsa att omför-

delningen skulle medföra att ca 40 procent av den avgift som Region Dalarna betalade skulle gå till kostnader för andra regioner. Enligt skrivelsen skulle endast ca 60 procent av den avgift som Region Dalarna betalade täcka kostnader för Region Dalarna. När arbetet med denna riskanalys avslutades hade förvaltningsrätten inte meddelat sitt beslut om överprövningen.

Granskning år 2020

I granskningen år 2020 följde revisorerna händelseutvecklingen med de utmaningar som förbundet ställdes inför under året. Av granskning framgick att kvaliteten på protokoll och underlag varierade och att vissa underlag inte gick att hitta i diariet. I ärendet om bemanningen av sjuksköterskor i flygplanen framgick att juridiska frågeställningar inte hade beretts tillräckligt. Brister i dokumentationen indikerade att styrelsen inte hade en tillräcklig styrning och kontroll över de ärenden som styrelsen hade att hantera under året. Brister i hanteringen av dokumentationen försvårade också för medlemmar, revisorerna och andra intresserade att få tillräcklig insyn i förbundet. Iakttagelserna i protokollet visade att styrelsen plötsligt ställdes inför olika utmaningar. Revisorernas samlade bedömning var att styrelsen inte hade en tillräcklig kontroll över händelseutvecklingen. Positivt var att styrelsen var aktiv och vidtog en rad åtgärder för att hantera de utmaningar som uppstod under året. Under år 2020 sammanträdde styrelsen 13 gånger.

Utifrån granskningen var det svårt att avgöra i vilken grad de plötsliga utmaningarna berodde på externa faktorer som styrelsen inte kunde påverka eller var resultat av brister i styrelsens styrning och kontroll. En extern faktor var att förberedelserna inför det att förbundet bildades år 2016 inte var tillräckliga. Av granskningen framgick att både förbundets medlemmar och styrelsen tycktes ha underskattat komplexiteten med att bygga upp verksamheten och att förbundet inte var rustat för att hantera de frågor som förbundet ställdes inför. Revisorerna bedömde att de otillräckliga förberedelserna inför bildandet av förbundet och även andra externa faktorer i viss utsträckning bidrog till problem som styrelsen ställdes inför under år 2020.

Revisorerna bedömde att de händelser som inträffade under år 2020 och vintern 2021 medförde risk att trafikstarten skulle bli ytterligare försenad och att detta kunde medföra skada för både förbundet och förbundets medlemmar. Revisorerna konstaterade också att händelser under år 2020 medförde svaga resultat för verksamhetsmålen. Revisorernas slutsats var att styrelsen inte hade

genomfört verksamheten på ett ändamålsenligt sätt. Mot bakgrund av brister i protokoll, underlag och spårbarhet till underlag bedömde revisorerna att styrelsen inte hade haft en tillräcklig styrning och kontroll. Revisorerna riktade en anmärkning mot styrelsen. Med anledning av att externa faktorer sannolikt hade bidragit till flera av problemen ansåg revisorerna att fullmäktige skulle bevilja styrelsen ansvarsfrihet.

Vid ansvarsprövningen i april 2021 beslutade fullmäktige i enlighet med revisorernas förslag i revisionsberättelsen.

I samband med en träff med styrelsen i mars 2021 rekommenderade revisorerna att styrelsen skulle besluta om en handlingsplan för att komma till rätta med de administrativa bristerna. I sin skrivelse till styrelsen lämnade revisorerna också följande rekommendationer.

- Utvärdera grundligt på vilket sätt styrningen och kontrollen kan utvecklas och därefter vidta nödvändiga åtgärder. En viktig del i detta arbete är att säkerställa att underlag som ligger till grund för styrelsens styrning och kontroll är spårbara via protokollen. En annan del är att styrelsen stärker kvaliteten på ärendeberedningen. Styrelsen behöver bland annat att säkerställa att tillräckliga juridiska analyser blir genomförda i ärendeberedningen.
- Det är angeläget att styrelsen på ett tydligt sätt under år 2021, löpande och med framförhållning, kommunicerar med fullmäktige och förbundets medlemmar om eventuella förseningar, ökade kostnader och hur kostnaderna fördelas på olika medlemmar.
- Den fördelningsmodell som fullmäktige beslutade om den 8 mars 2021 överensstämde inte med fördelningsmodellen som medlemmarna hade beslutat om i förbundsordningen. Det var angeläget att styrelsen hade dialog med medlemmarna om detta.
- Besluta om en egen verksamhetsplan med mätbara mål.
- Utveckla arbetet med internkontrollplanen:

Revisionsdirektör
Richard Norberg

2021-06-10

420567

- Tydliggör kopplingen mellan bedömda risker och prioritering av kontroller i internkontrollplanen.
- Utveckla internkontrollplanen metodmässigt. Av internkontrollplanen bör det framgå hur varje enskild kontroll ska genomföras. Av uppföljningen bör det tydligt framgå i vilken grad de olika kontrollerna är genomförda och resultatet av de enskilda kontrollerna.

Revisorerna påpekade att de även tidigare år hade rekommenderat styrelsen att stärka sin styrning genom att besluta om en verksamhetsplan och utveckla internkontrollplanen.

Riskvärdering

Av tabellen nedan framgår utgångspunkterna för vår riskvärdering. För varje risk finns en bedömning av sannolikheten att risker övergår till en faktisk händelse. Det finns också en bedömning om konsekvenser dvs. allvarlighetsgraden om händelsen skulle inträffa. Utifrån sannolikhet och konsekvens beräknas riskvärden (sannolikhet x konsekvens).

Sannolikhet (S)	Konsekvens (K)
1 = Osannolikt Praktiskt taget obefintlig risk	1 = Försumbar Obetydlig påverkan på förbundets verksamhet
2 = Liten sannolikhet Inträffar sannolikt inte under normala omständigheter	2 = Lindrig Kan hanteras utan större störning på förbundets verksamhet
3 = Sannolikt Kan mycket väl inträffa men troligtvis inte särskilt frekvent	3 = Allvarlig Allvarliga störningar i förbundets verksamhet
4 = Stor sannolikhet Stor sannolikhet att det inträffar frekvent	4 = Mycket allvarlig Mycket allvarliga störningar med omfattande konsekvenser för verksamheten

Nedan har vi sammanställt våra bedömningar i förhållande till identifierade risker. Riskanalysen är indelad i tre områden:

1. Styrning och kontroll
2. Räkenheter
3. Verksamhet

1. Styrning och kontroll

Risk för brister i styrning och ledning	S	K	Totalt	Kommentar
<p><i>Svag styrning och kontroll över händelseutvecklingen</i></p> <p>En slutsats i 2020 års granskning var att styrelsens arbetsformer inte var tillräckliga och att styrelsen inte hade en tillräcklig kontroll över händelseutvecklingen. Förbundet står inför en svår situation. Vi bedömer att styrelsen under år 2021 kommer att ställas för flera komplexa frågor. Trots rekrytering av ny förbundsdirektör och annan personal finns betydande risk att tidsbrist, otillräcklig ärendeberedning med mera medför att styrelsen år 2021 inte har tillräcklig kontroll över händelseutvecklingen.</p>	3	3	9	Grundläggande granskning + träffar med förbundsdirektören och styrelsen. Fördjupad granskning av ekonomistyrning.
<p><i>Risk för otillräckligt tjänstepersonstöd.</i></p> <p>Förbundet är en liten organisation under stor förändring. Verksamheten är i hög grad beroende av de personer som arbetar på förbundet. Risker kan uppstå i samband med personalförändringar. Även tillfälliga arbetstoppar kan medföra risker för hög arbetsbelastning, flaskhalsar med mera. I april 2021 ersattes dåvarande förbundsdirektör av en tillförordnad förbundsdirektör. Förbundet ska också byta ekonomichef. Flera andra nyckelpersoner är nya för år 2021. En liten organisation har också begränsad förmåga att ha egen kompetens inom många olika områden. Även erfarenheten i förbundet om att starta upp en flygverksamhet är begränsad.</p>	3	3	9	Grundläggande granskning
<p><i>Covid-19</i></p> <p>Risk att covid-19 försvårar styrelsens eller kansliets arbete. Vi bedömer att läget avsevärt förbättrats år 2021 jämfört med år 2020 tack vare vaccineringar.</p>	2	3	6	Grundläggande granskning

Revisionsdirektör
Richard Norberg

2021-06-10

420567

Risk för brister i styrning och ledning	S	K	Totalt	Kommentar
<i>Risk att styrelsens internkontrollplan och uppföljning inte är tillräckligt utvecklad</i> Styrelsens internkontrollplan och uppföljningen av planen var inte tillräckligt utvecklad år 2020. Vi bedömer att det inom detta område finns risk att kontroller i internkontrollplanen inte är tillräckligt utvecklade metodmässigt.	3	3	9	Grundläggande granskning
<i>Risk för att bestämmelser för beslut inte följs</i> Risk för att bestämmelserna i kommunallagen eller att delegationsordningen inte följs.	3	3	9	Grundläggande granskning
<i>Risk för otydliga protokoll</i> Granskningen år 2020 visade att protokollen var för översiktliga och att det i vissa fall saknades spårbarhet till diariet förda underlag. Bristerna försvårade insynen i förbundet. Även risk att otydliga protokoll och har en negativ påverkan på styrelsens styrning och kontroll.	3	3	9	Grundläggande granskning
<i>Risk för brister i diariet föring och hantering av allmänna handlingar</i> Granskningen år 2020 visade på brister diariet föringen och hanteringen av allmänna handlingar. Bristerna försvårade insynen i förbundet. Även risk att dålig ordning på handlingar har en negativ påverkan på styrningen och kontrollen.	3	3	9	Extra insatser görs i den grundläggande granskningen

Revisionsdirektör
Richard Norberg

2021-06-10

420567

Risk för brister i styrning och ledning	S	K	Totalt	Kommentar
<i>Risker i avtalaförvaltningen</i> Förbundet har ett stort antal avtal som behöver förvaltning. I takt med att trafikstarten närmar sig ökar antalet avtal. Tack vara att förbundet anställt en erfaren jurist med ansvar för avtalsförvaltning bedömer vi att riskerna i avtalaförvaltningen är måttliga.	2	3	6	Grundläggande granskning

2. Räken skaper

Risk i räken skaperna	S	K	Totalt	Kommentar
<i>Risk att räken skaperna inte är rättvisande.</i> 2020 års räken skaper var rättvisande. Vi bedömer att det är sannolikt att räken skaperna är rättvisande för år 2021. Dock viss förhöjd risk på grund av byte av ekonomichef. Vid behov kan extra insatser behöva göras inom vissa specifika områden.	2	3	6	Granskning av bokslut
<i>Risk att styrelsen inte säkerställer god följsamhet till ekonomiadministrativa regler och rutiner.</i> 2020 års granskning identifierade inga väsentliga avvikelser. Vi bedömer det sannolikt att ekonomiadministrativa regler i allt väsentligt är ändamålsenliga och följs år 2021.	2	3	6	Granskning av bokslut.

3. Verksamhet

Verksamhetsmässiga risker	S	K	Totalt	Kommentar
<p><i>Risk att medlemmar lämnar förbundet</i></p> <p>Vi bedömer att det finns viss risk att medlemmar önskar lämna förbundet om förbundet inte kan möta förväntningar från medlemmarna. Enligt förbundsordningen tar det ca 3 år för en medlem att lämna förbundet. Om detta skulle inträffa bedömer vi att konsekvenserna är måttliga så länge det rör sig om att enstaka medlemmar begär utträde. Om fler medlemmar lämnar blir konsekvenserna allvarligare för förbundet.</p>	2	3	6	Grundläggande granskning
<p><i>Risk för otillräcklig finansiering av verksamheten</i></p> <p>Vi bedömer att risken är låg att medlemmar inte står för sina lånelöften för flygplanen. Finns dock risk att medlemmarna inte är beredda att betala för ökade kostnader för verksamheten och att detta medför att beredning av budget med mera försvåras.</p>	3	3	9	Fördjupad granskning
<p><i>Risk för brister i beredningen av förbundets budget</i></p> <p>Fullmäktiges beslut om budget för år 2021 har blivit överprövad med hänvisning till att uppstartskostnader inte är fördelade i enlighet med kommunallagen. Under våren 2021 beslutade styrelsen att flytta fram trafikstarten. Även andra händelser och förändringar under våren 2021 torde få konsekvenser på budgeten och det ekonomiska resultatet. Risk för underfinansiering eller att förbundets budget inte blir reviderad och anpassad till nya förutsättningar.</p>	3	3	9	Fördjupad granskning

Verksamhetsmässiga risker	S	K	Totalt	Kommentar
<p><i>Risk att trafikstarten blir ytterligare försenad</i></p> <p>Risk att störningar i processer medför att trafikstarten måste flyttas fram ytterligare. Exempel på sådana störningar:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Beslut om anställning av piloter blir överprövad. • Risk att förbundet inte hinner anställa piloter i tid för utbildning vid simulator. • Risk för problem med sjuksköterskebemanningen. • Risk för överprövningar av beslut och olika upphandlingar. • Risk att förbundet inte i tid får trafiktillstånd från Transportstyrelsen. • Risk för förseningar eller andra problem med beredskapsbaser. 	3	3	9	Grundläggande granskning
<p><i>Risker i anskaffning av flygplan.</i></p> <p>Risk för att förbundet inte kan nyttja levererade flygplan på grund av att den planerade trafikstarten är framflyttad från augusti 2021 till tidigast november 2021. Risk att detta medför ökade kostnader för förbundet.</p>	3	3	9	Grundläggande granskning

Verksamhetsmässiga risker	S	K	Totalt	Kommentar
<p><i>Risker i anskaffning av medicinskteknisk utrustning.</i></p> <p>Västerbottens läns landsting genomförde upphandlingen av medicinskteknisk utrustning och avtal tecknades år 2016. Förbundsstyrelsen beslutade våren 2017 om ett avtal med Västerbottens läns landsting om leveransmottagning, förvaring och underhåll av utrustningen. Utrustningen levererades år 2017 och 2018. Överprövningen av upphandlingen av flygplanen och försenad upphandling av flygambulanstjänsten har medfört att trafikstarten försenats. Om det blir ytterligare förseningar finns risk att den medicinsktekniska utrustningen som levererats inte är tillräckligt modern.</p>	3	2	6	Grundläggande granskning
<p><i>Risker i bemanningen med piloter</i></p> <p>Styrelsen godkände den 27 maj 2021 att förbundet skulle anställa piloter i stället för att dessa ska upphandlas. Risk för överprövning till följd av att detta inte är förenligt med förbundsordningen. Risk för överprövning eftersom beslutet troligen dessutom är principiellt och inte får beslutas av styrelsen. Risk att fullmäktige eller medlemmar inte accepterar den nya inriktningen.</p> <p>Även risk för förseningar eller problem i rekryteringsprocessen. Risk att piloter inte blir rekryterade i tid för utbildning i simulator med mera och att trafikstarten måste skjutas upp. Mot bakgrund av att verksamheten är ny finns det även en generell risk i personalförsörjningen av piloter. Olika risker för störningar.</p>	3	3	9	Grundläggande granskning

Revisionsdirektör
Richard Norberg

2021-06-10

420567

Verksamhetsmässiga risker	S	K	Totalt	Kommentar
<p><i>Risker i etablering av hangarer och faciliteter</i></p> <p>Under år 2020 uppstod problem och förseningar vid alla tre beredskapsbaser. Risk för att dessa problem inte i tid blir optimalt lösta inför trafikstarten. Enligt uppgift från förbundsdirektören finns lösningar för baserna inför trafikstarten som är acceptabla. På sikt finns risk att permanenta lösningar blir betydligt dyrare än planerat.</p>	3	3	9	Grundläggande granskning
<p><i>Risker i det tekniska underhållet</i></p> <p>Enligt förbundsdirektören är upphandlingar genomförda och tekniskt underhåll på plats i tid inför leverans av flygplan och trafikstart.</p>	2	3	6	Grundläggande granskning
<p><i>Risker i etablering av flygkoordineringscentral</i></p> <p>Förbundsstyrelsen beslutade år 2017 om ett samverkansavtal med Västerbottens läns landsting om etableringen av en flygkoordineringscentral. Flygkoordineringscentral är placerad i en ny byggnad som Region Västerbotten färdigställer år 2021. Inflyttningen i lokalerna är planerad till sommaren 2021. Enligt förbundsdirektören har arbetet med lokaler och IT-stöd löpt på enligt plan. Förbundet har dock svårigheter att rekrytera vissa kompetenser till ledningscentralen vilket innebär en förhöjd risk.</p>	3	3	9	Grundläggande granskning

Revisionsdirektör
Richard Norberg

2021-06-10

420567

Verksamhetsmässiga risker	S	K	Totalt	Kommentar
<p><i>Risker i bemanning av sjuksköterskor i flygplan</i></p> <p>Mot bakgrund av att verksamheten är ny finns det en generell risk i personalförsörjningen av sjuksköterskor i flygplanen. Olika risker för störningar. Risk att det avtal med lösning för bemanning av sjuksköterskor i flygplanen som förbundet tecknar med Region Västerbotten, Region Uppsala och Västra Götalandsregionen inte fungerar optimalt. Även risk för överprövningar av valet av organisering.</p>	3	3	9	Grundläggande granskning

Väsentliga risker för år 2021

Risikanalysen identifierar att det för år 2021 finns väsentliga risker inom flera områden:

- Upphandling eller rekrytering av piloter.
- Utbildningen av piloterna i simulator inför trafikstart.
- Ansökan om trafiktillstånd från Transportstyrelsen
- Organiseringen av sjuksköterskebemanning.
- Anskaffningen av flygplanen.
- Etableringen av beredskapsbaser.
- Etableringen av flygkoordineringscentral
- Beredning av budget, fördelning av uppstartskostnader och hantering av förändringar i ekonomistyrningen.

- Protokoll, diarieföring och hantering av allmänna handlingar.
- Styrelsens handlingsplan och åtgärder för att hantera brister som identifierades i 2020 års granskning

Granskning år 2021

Grundläggande granskning

Den grundläggande granskningen är översiktlig med syfte att granska om verksamheten år 2021 genomförs i enlighet med förbundsordningen och de mål, uppdrag och riktlinjer som gäller för förbundet. Den grundläggande granskningen syftar också till att granska om styrelsen har en tillräcklig kontroll över de mål, uppdrag och aktiviteter den beslutat om för året.

Med anledning av att väsentliga risker finns inom flera olika områden bedömer vi att ambitionsnivån för den grundläggande granskningen behöver vara hög. De väsentliga risker som identifieras i riskanalysen bör ingå i årets grundläggande granskning (punktlistan ovan). Mot bakgrund av brister i styrelsens hantering av handlingar ska extra insatser i den grundläggande granskningen göras av styrelsens dokumenthanteringsplan och diarieföring. Styrelsens beredning av budget, ekonomistyrning, hantering av uppstartskostnader med mera bör granskas i en fördjupad granskning.

Granskning av delårsrapport

- Granskning av delårsbokslut.
- Granskning av redovisad måluppfyllelse.

Granskning år årsredovisning

- Granskning av årsbokslut och följsamhet till ekonomiadministrativa rutiner. Vid behov kan extra insatser behöva göras inom vissa specifika områden.
- Granskning av redovisad måluppfyllelse (ingår i grundläggande granskning).

Revisionsdirektör
Richard Norberg

2021-06-10

420567

Fördjupad granskning

- Granskning av styrelsens beredning av fullmäktiges budget, fördelning av uppstartskostnader, korrigeringar vid förändrade förutsättningar med mera.